

UNIWERSYTET
WARSZAWSKI

POLIN
MUZEUM HISTORII
ŻYDÓW POLSKICH

„MARZEC '68 PO PIĘCDZIESIĘCIU LATACH”
KONFERENCJA 13-15 MARCA 2018
“MARCH '68. FIFTY YEARS LATER”
CONFERENCE 13-15 MARCH 2018

OBCY
W DOMU

WOKÓŁ MARCA '68

O B C Y
D O M U
W
WOKÓŁ MARCA '68

MECENAS

WSPÓLORGANIZATOR

WSPARCIE

WILLIAM K. BOWES, JR.
FOUNDATION

David Goldman | Double Honor visa Fellowships at Auschwitz for the Study of Professional Ethics
/ Marek i Agnieszka Nowakowscy / Andrzej i Małgorzata Rojek / Jerzy Wartki z rodziną / Paul Goldner i Sandy Solter

NEURAUER FAMILY FOUNDATION

PATRONI MEDIALNI

PARTNER INSTYTUCJONALNY

**KONFERENCJA „MARZEC '68 PO PIĘĆDZIESIĘCIU LATACH”, 13-15 MARCA 2018,
MUZEUM HISTORII ŻYDÓW POLSKICH POLIN – UNIwersYTET WARSZAWSKI**

„MARCH '68. FIFTY YEARS LATER” CONFERENCE, 13-15 MARCH 2018,
POLIN MUSEUM OF THE HISTORY OF POLISH JEWS – UNIVERSITY OF WARSAW

DZIEŃ 1: 13 marca 2018 (wtorek), Muzeum POLIN
DAY 1: 13 March 2018 (Tuesday), POLIN Museum

Audytorium / Auditorium

12.30 – 13.30
12.30 – 1.30 pm

Rejestracja / Registration

13.30 – 14.30
1.30 – 2.30 pm

Otwarcie konferencji / Opening remarks:

Dariusz Stola, Łukasz Niesiołowski-Spano, Andrzej Waśkiewicz

Wykład wprowadzający / Opening lecture:

Antony Polonsky (EN) Od wyzwolenia do wykluczenia.

Żydzi w Polsce i Związku Radzieckim 1944-1968

From Liberation to Exclusion: Jews in Poland and the Soviet Union
from 1944 to 1968

14.30 – 14.45
2.30 – 2.45 pm

Przerwa na kawę / Coffee break

14.45 – 16.45
2.45 – 4.45 pm

Sesja 1: Kampania antysemicka 1967-1968

Session 1: Antisemitic Campaign, 1967-1968

Prowadzenie / Chair: **Dariusz Stola**

- **Piotr Pęziński (PL)** Między uległością a oporem. Kierownictwo TSKŻ wobec kampanii antysemickiej 1967-1968
Between Submission and Resistance: TSKŻ Management's Attitude towards the Antisemitic Campaign, 1967-1968
- **Hans-Christian Dahlmann (PL)** Kto stał za kampanią antysemicką? Przebieg Marca '68 w Instytucie Badań Jądrowych i Instytucie Fizyki Doświadczalnej
Who Stood behind the Antisemitic Campaign?
The Course of Events of March '68 at the Institute for Nuclear Research and the Institute of Experimental Physics

- **Stephan Stach (EN)** Moczar, pamięć Zagłady i Żydowski Instytut Historyczny w 1968 roku
Moczar's Politics of History, the Holocaust Memory and the Jewish Historical Institute in 1968

- **Mikhail Mitsel (EN)** Oskarżenia przeciwko Jointowi podczas kampanii „antysyjonistycznej” w Polsce
Accusations against Joint during the Anti-“Zionist” Campaign in Poland

16.45 – 17.00
4.45 – 5.00 pm
Przerwa na kawę / Coffee break

17.00 – 18.00
5.00 – 6.00 pm
Zwiedzanie wystawy czasowej w Muzeum POLIN *Obcy w domu. Wokół Marca '68*
Visit to the temporary exhibition at the POLIN Museum *Estranged. March '68 and its Aftermath*

18.00 – 18.45
6.00 – 6.45 pm
Dyskusja z kuratorami wystawy czasowej (PL)
Q&A session with the curators of the temporary exhibition
Justyna Koszarska-Szulc, Natalia Romik
Prowadzenie / Moderators: Irena Grudzińska-Gross, Michał Trębacz

18.45 – 19.00
6.45 – 7.00 pm
Przerwa na kawę / Coffee break

19.00 – 20.30
7.00 – 8.30 pm
Keynote lecture: Michał Bilewicz (PL) Epidemie mowy nienawiści.
Jak blisko Marca '68 jesteśmy?
Hate Speech Epidemics. Are We Far from March '68?

DZIEŃ 2: 14 marca 2018 (środa), Uniwersytet Warszawski
DAY 2: 14 March 2018 (Wednesday), University of Warsaw

Dawna biblioteka, Aula / Old Library Building, Auditorium

10.00 – 12.00
10.00 am – 12.00 pm
Sesja 2: Polityczne wymiary Marca '68
Session 2: Political Dimensions of March '68
Prowadzenie / Chair: **Piotr Oseka**

- **Joachim von Puttkamer (EN)** Komunikowanie przemocy. Marzec '68 i brutalność milicji w świadomości społecznej
Communicating Violence. March '68 and the Awareness of Police Brutality in Socialist Poland

- **Łukasz Bertram (PL)** Zmiana warty. Przesunięcia w polskiej elicie politycznej 1967-1970
Changing of the Guard: Shifts in the Polish Political Elite, 1967-1970

- **Michał Siermiński (PL)** Praca pamięci. Reminiscencje Marca '68 i ideologiczna ewolucja polskiej lewicy opozycyjnej w latach 70.
Memory at Work: Reminiscences of the March '68 and the Ideological Evolution of the Polish Oppositional Left in the 1970s

- **Martyna Rusiniak-Karwat (PL)** Polowanie na „element syjonistyczny”. Pokłosie Marca '68 na polskiej prowincji
The Hunt for a “Zionist” Element. The Aftermath of March '68 in the Polish Provinces

12.00 – 12.30
12.00 – 12.30 pm
Przerwa na kawę / Coffee break

Dawna biblioteka, Aula / Old Library Building, Auditorium

12.30 – 14.30
12.30 – 2.30 pm
Sesja 3 : Propaganda i dyplomacja
Session 3: Propaganda and Diplomacy
Prowadzenie / Chair: **Jerzy Kochanowski**

- **David Tompkins (EN)** Obraz Izraela w Europie Środkowej pod koniec lat 60.
Imagining Israel in Central Europe in the late 1960s

- **Andre Roosen (EN)** Reprezentacja interesów Izraela przez ambasadę holenderską w Polsce (1967-1990)
Dutch Diplomatic Representation of Israeli Interests in Poland, 1967-1990
- **Bożena Szaynok (PL)** Kościół katolicki w Polsce wobec tematyki żydowskiej (1967-1968)
The Catholic Church in Poland and the Jewish Issue, 1967-1968
- **Alicja Podbielska (PL)** „Sprawiedliwi” w propagandzie marcowej
“The Righteous” in the 1968 Antisemitic Propaganda

14.30 – 15.30
2.30 – 3.30 pm

Lunch

SESJE RÓWNOLEGŁE / PARALLEL SESSIONS

15.30 – 17.30 / 3.30 – 5.30 pm

Dawna biblioteka, Aula
Old Library Building, Auditorium

Sesja 4: Młodzież i studenci w 1968 roku
Session 4: The Youth and Students in 1968
Prowadzenie / Chair: **Norbert Frei**

- **Burkhard Olschowsky (EN)**
Protest i nieposłuszeństwo młodzieży w NRD i w Polsce. Perspektywa porównawcza wokół roku 1968
Protest and Disobedience of the Youth in the GDR and in Poland: Comparative Considerations around the Year 1968

Institut Historyczny, Sala kolumnowa
Institute of History, Column Room

Sesja 5: Marzec '68 w perspektywie biografii indywidualnych
Session 5: Individual Perspectives on March '68
Prowadzenie / Chair: **Pavel Kolář**

- **Małgorzata Melchior (PL)** Czy ja nadal tu mieszkam? Jeszcze o represjach i nękających działaniach władz wobec „marcowych” emigrantów i potencjalnych emigrantów
Am I still living here? Once more on Repressive Measures and Gnawing Activities of Polish Authorities toward March Emigrants and Potential Emigrants

- **Tom Junes (EN)**
Czy rok 1968 był pokoleniowym fenomenem bloku socjalistycznego? Od protestu studenckiego do kryzysu w organizacjach młodzieżowych
Was 1968 a Transnational Generational Phenomenon in the Socialist Bloc? From the Student Rebellion to the Crisis in Youth Organizations

- **Dragoş Petrescu (EN)**
Rok 1968. Opóźniona destalinizacja i studenckie zamieszki w Rumunii
Specificities of a Transnational Year 1968: Belated De-Stalinization and Student Unrest in Romania

- **Andrzej Czyżewski (EN)**
Pokolenie czy pokolenia Marca '68 – perspektywa Łodzi
March '68 Generation or Generations – the Case of Łódź

16.45 – 17.00
4.45 – 5.00 pm

Przerwa na kawę / Coffee break

18.00 – 19.30
6.00 – 7.30 pm

Dawna biblioteka, Aula / Old Library Building, Auditorium

Debata studencka: Jak pamiętać o Marcu '68? (PL)
Student debate: How should March '68 be remembered?

- **Przemysław Kaniecki, Józef Markiewicz (PL)**
Panorama losów indywidualnych. Marzec '68 w wywiadach historii mówionej z kolekcji Muzeum POLIN
A Panorama of Individual Lives: March '68 in the Oral History Interviews from the POLIN Museum Collection

- **Krzysztof Świrek (PL)**
Alienacja w socjalizmie – Marzec '68 oczami Adama Schaffa
Alienation in Socialism – March '68 as Seen by Adam Schaff

- **Dariusz Brzeziński (PL)**
Marzec '68 z perspektywy dzieła i życia Zygmunta Baumana. Myśl rewizjonistyczna, socjologiczna interpretacja i żydowskie doświadczenie
March '68 from the Perspective of Zygmunt Bauman's Life and Work: The Revisionist Thought, Sociological Interpretation and Jewish Experience

SESJE RÓWNOLEGŁE / PARALLEL SESSIONS

10.00 – 12.00 / 10.00 am – 12.00 pm

Audytorium / Auditorium

Sesja 6: Polscy Żydzi na uchodźstwie

Session 6: Polish Jews in Exile

Prowadzenie / Chair: **Jaff Schatz**

▪ **Łukasz Górniok (EN)**

Szwedzka polityka wobec imigracji żydowskiej z Polski (1968-1972)
Swedish Policy on Jewish Immigration from Poland, 1968-1972

▪ **Jan Axel Stoltz (EN)**

Przyjęcie polsko-żydowskich uchodźców przez Szwecję w 1968 roku i później
Reception of the Polish-Jewish Refugees by Sweden from 1968 onwards

▪ **Michał Sobelman (PL)**

Syjoniści u Dajana
The "Zionists" Finally in the Land of Moshe Dayan

▪ **Marcin Starnawski (EN)**

Pokolenie Marca '68 na wygnaniu.
Wzory integracji i zmiany identyfikacyjne
Generation of March '68 in Exile: Patterns of Integration and Identification shifts

Sala Konferencyjna A / Conference room A

Sesja 7: Artystyczne, filmowe, literackie narracje o Marcu '68

Session 7: Representations of March '68 in Film, Art and Literature

Prowadzenie / Chair: **Jerzy Eisler**

▪ **Dorota Jarecka (EN)** Rok 1968 i rozpad pola sztuki w PRL. Artystyczna odpowiedź na polityczny regres
March '68 and the Disruption of the Artistic Field in Poland: Artists' Response to Political Regression

▪ **Maciej Pietrzak (EN)**

Marzec '68 w polskim filmie fabularnym
March '68 in Polish Feature Films

▪ **Renata Piątkowska (PL)**

Marzec '68 – symboliczny czy ostateczny kres żydowskiego życia artystycznego w Polsce?
March '68 – a Symbolic or Real End of Jewish Artistic Life in Poland?

▪ **Jan Ołaszek (PL)**

Doświadczenie formacyjne? Marzec '68 w publikacjach drugiego obiegu w PRL
A Formative Experience? March '68 in the Polish Samizdat

12.30 – 14.30 / 12.30 – 2.30 pm

Audytorium / Auditorium

Sesja 8: Dziedzictwo Marca '68

Session 8: The Legacy of March '68

Prowadzenie / Chair: **Helena Datner**

▪ **Gershon Bacon (EN)**

Strażnicy płomienia. Emigranci marcowi i ich wpływ na rozwój studiów polsko-żydowskich w Izraelu i Ameryce Północnej
Keepers of the Flame: the 1968 Exiles and Their Influence on the Development of Polish Jewish Studies in Israel and North America

▪ **Anat Plocker (EN)**

Dziedzictwo Marca '68 we współczesnych polskich debatach historycznych
The Legacies of March '68 in Recent Historical Debates in Poland

▪ **Monika Stępień (PL)**

Żydzi stali się w Polsce egzotycznym, niemal wymarłym gatunkiem. Obraz społeczności żydowskiej w Polsce w latach 70. i 80. XX w. we wspomnieniach Żydów powracających do Polski
The Jews Have Become Exotic in Poland, an Almost Extinct Species: Image of the Jewish Community in 1970s and 1980s Poland in Personal Accounts of the Jewish Returnees

Sala Konferencyjna A / Conference room A

Sesja 9: Świat wobec polsko-żydowskiego Marca '68

Session 9: International Response to March '68

Prowadzenie / Chair: **Kamila Dąbrowska**

▪ **Andrzej Krakowski (EN)**

Prasa amerykańska o Marcu '68
The Events of 1968 in Poland as Covered and Interpreted by American Press

▪ **Rachel Rothstein (EN)**

Czy warszawskie getto spłonęło na darmo?
Reakcja amerykańskich Żydów na kampanię „antysyjonistyczną”
Did the Warsaw Ghetto Burn in Vain?
American Jews React to the Anti-“Zionist” Campaign

▪ **Miri Freilich (EN)**

Polskojęzyczna prasa w Izraelu a exodus Żydów z Polski (1968-1969)
Responses of the Polish Press in Israel to the Exodus of Jews from Poland, 1968-1969

▪ **Katarzyna Chmielewska (PL)**

Pamięć heroiczna i pamięć klęski
Heroic Memory and Memory of Defeat

▪ **Iwona Guć (EN)**

Marzec '68 widziany z perspektywy
Holandii
March '68 as seen from the Netherlands

14.30-15.00 **PODSUMOWANIE KONFERENCJI / CLOSING REMARKS**
2.30 – 3.00 pm **Audytarium / Auditorium**

15.00 – 16.00 Lunch
3.00 – 4.00 pm

16.00 – 18.00 **Zwiedzanie wystawy stałej Muzeum POLIN**
4.00 – 6.00 pm **Visit to the POLIN Museum's core exhibition**

18.00 – 19.30 **Panel dyskusyjny: Marzec '68 z perspektywy półwiecza**
18.00 – 19.30 Discussion: March '68. Fifty Years Later (PL)
Dariusz Stola, Ireneusz Krzemiński, Marcin Zaremba
Prowadzenie / Moderator: Karolina Wigura

Języki konferencji: polski i angielski (tłumaczenie symultaniczne)
Languages: Polish and English (simultaneous translation)

Wstęp wolny
Admission free

Komitet Naukowy / Academic Committee

Helena Datner (Żydowski Instytut Historyczny / Jewish Historical Institute)

Kamila Dąbrowska (Muzeum POLIN / POLIN Museum)

Jerzy Eisler (Polska Akademia Nauk / Polish Academy of Sciences)

Norbert Frei (Uniwersytet w Jenie / Friedrich Schiller University Jena)

Irena Grudzińska-Gross (Uniwersytet Princeton, Polska Akademia Nauk / Princeton University and Polish Academy of Sciences)

Jerzy Kochanowski (Uniwersytet Warszawski / University of Warsaw)

Pavel Kolář (European University Institute, Florencja / Florence)

Ireneusz Krzemiński (Uniwersytet Warszawski / University of Warsaw)

Dragoş Petrescu (Uniwersytet w Bukareszcie / University of Bucharest)

Jaff Schatz (Lund / Lund, Independent scholar)

Dariusz Stola (Muzeum POLIN/ POLIN Museum)

Sekretarz Komitetu / Conference Convener: **Krzysztof Persak** (Muzeum POLIN/ POLIN Museum)

Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, ul. Anielewicza 6, 00-157 Warszawa
POLIN Museum of the History of Polish Jews, 6 Anielewicza St., 00-157 Warsaw, Poland
Uniwersytet Warszawski, ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa
University of Warsaw, 26/28 Krakowskie Przedmieście St., 00-927 Warsaw, Poland

The conference was made possible thanks to the support of the Taube Foundation for Jewish Life & Culture, the William K. Bowes, Jr. Foundation, and the Association of the Jewish Historical Institute of Poland.

WILLIAM K. BOWES, JR.
FOUNDATION

